

**УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ІІ ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»
(28-29 квітня 2020 року)**

За результатами ІІ етапу олімпіади учасник може набрати максимально 100 балів, які розподілено в такий спосіб:

Письмовий тур – 80 балів, із них :

I. Норми слововживання у фаховому мовленні – 20 балів.

II. Норми української орфографії і пунктуації – 10 балів.

III. Тестовий контроль – 10 балів.

IV. Мовне оформлення ділових паперів – 10 балів.

V. Редагування наукового тексту фахового спрямування – 15 балів.

VI. Творча робота – 15 балів.

Усний тур – 20 балів.

**Умови проведення І туру – виконання письмових завдань
(28 квітня 2020 року)**

Час виконання письмових завдань – 3 години. Зашифровані роботи перевірятиме журі, призначене наказом ректора університету.

Умови проведення І туру передбачають вияв студентами:

- ґрунтовних знань чинних норм сучасного українського професійного мовлення й практичного оволодіння ними;

- навичок у складанні й коригуванні документів із правильним добором мовних засобів відповідно до специфіки кожного з них;

- умінь редагувати тексти наукового стилю фахового спрямування;

- творчо мислити, логічно викладати думки, повною мірою розкриваючи зміст окресленої теми;

- аргументувати власну життєву позицію чи свої міркування вдалими прикладами із творів художньої літератури, мистецтва, а також апелюючи до історичних фактів, подій суспільного й особистого життя;

- використовувати мовно-виражальні засоби відповідно до обраного типу мовлення.

Оцінювання здійснюють відповідно до визначених критеріїв за 80-бальною шкалою.

**Умови проведення ІІ туру – публічний виступ
(29 квітня 2020 року)**

Студентам пропонують одну з тем для 7-хвилинного виступу. Час підготовки – до 10-и хвилин.

Тематика виступів зорієнтована на вияв умінь та навичок:

- будувати розгорнуте висловлювання з актуальних суспільних та морально-етичних проблем, дотримуючись класичної моделі публічного виступу;
 - доводити власну позицію достатньою кількістю аргументів;
 - логічно правильно конструювати монолог;
 - стилістично вправно виражати думку відповідно до змісту, вдало добирати експресивно-емоційні й образні засоби мовлення;
 - доцільно використовувати невербальні засоби спілкування.
- Оцінювання здійснюють згідно з визначеними критеріями за 20-бальною шкалою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ОЛІМПІАДНИХ ЗАВДАНЬ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

I тур передбачає виконання 6 блоків письмових завдань. Загальний бал кожного блоку залежить від кількості пропонованих завдань та їхньої складності: від 10 до 20 балів. Завдання в межах блоків оцінюють по-різному: від 1 до 15 балів.

Оргкомітет зосереджує увагу учасників на тому, що записувати відповідь потрібно лише після уважного прочитання завдання у відведеному для цього місці.

Відповіді записувати без скорочень і, бажано, без виправлень (за це зніматимуть бали).

Варто намагатися виконати всі завдання, адже деякі з них розраховані не лише на знання предмета, а й на уважність, уміння логічно мислити під час вибору варіанта відповіді.

Результати I туру будуть висвітлені на дошці оголошень **29 квітня 2020 року о 9.00**.

Як зразок подаємо деякі завдання I туру, що їх виконували конкурсанți торік.

I. Норми слововживання у фаховому мовленні.

Завдання 1. Замініть кальковані фразеологізми хоча б одним із синонімічних українських відповідників.

Для прикладу: **У страхі очі великі** – страх має великі очі; що сіре, те й вовк; хто боїться, у того в очах двоїться.

Голодній кумі хліб на умі – _____

Час від часу не легше – _____

Яблучко від яблуні недалеко падає – _____

Старий друг краще нових двох – _____

Прийняти його сторону – _____

Завдання 2. Подані іншомовні лексеми замініть однослівними українськими відповідниками.

Гомогенний – _____

Горизонтальний – _____
Ламінарний – _____
Стратифікація – _____
Стагнація – _____

II. Норми української орфографії і пунктуації.

Завдання 1. Випишіть слова, які в родовому відмінку однини мають лише закінчення -а (-я).

Аметист, соняшник, бал, Кривий Ріг, сегмент, телефон, графік, гопак, Іртиш, атом, камінь, гектар, майданчик, іней, заголовок, інфінітив, Львів, Донбас, бузок, вітер.

Завдання 2. У поданих словах, де треба, вставте пропущені букви, дотримуючись орфографічних норм.

Занедбан...іс...тю, ем...іграція, інд...ф...рентний, герцо...ький, Ш...л...ер, д...каден...ство, природн...й, неві...ь-коли, каланхо..., мар...во.

Завдання 3. Знайдіть зайві розділові знаки, обґрунтуйте недоцільність їхнього використання.

Я ждав, що він обуриться, принаймні, буде схвильований і негайно візьметься до справи (Г. Тютюнник).

Як буде дощ і ніч укриє землю, все пахне навкруги (Г. Косинка).

III. Тестовий контроль.

Завдання 1-10 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. У якому рядку допущено помилку при утворенні форми кличного відмінка?

- а) Вікторе, Назаре, Наталю, Насте, Юрію;
- б) Олегу, бабусю, Олю, Ольго, Микито;
- в) Валеріє, Настю, хлопче, лікарю, товаришу;
- г) Інно, Маріє, мудрецю, завідувачу, стороже.

2. Визначте, у якому рядку всі частки пишуться окремо?

- а) прочитав/би, наче/б, як/небудь, що/миті, написав/таки;
- б) все/ж/таки, таки/зробив, ну/й, наврод/чи, саме/тому;
- в) поки/що, колись/то, дай/но, отакий/то, аби/де;
- г) де/коли, аби/хто, ні/в/кого, що/ж/до, невже/прийшов.

IV. Мовне оформлення ділових паперів.

Завдання 1. Відредагуйте поданий фрагмент автобіографії і запишіть його правильно.

АВТОБІОГРАФІЯ

Я, Франчук Надія Петрівна, народилася 15 серпня 1999 року в с. Новоселівка Вінницької області.

З 2005 до 2016 року навчалася в Новоселівській школі, яку закінчила із золотою медаллю.

Після школи вступила до Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського на факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха.

Батько – Франчук Петро Григорович, 1974 року народження, пенсіонер.

Мати – Франчук Віра Павлівна, 1978 року народження, головний бухгалтер ТОВ «Фаворит».

19.07.19

Франчук Галина

V. Редагування наукового тексту.

Завдання. Проаналізуйте науковий текст на його відповідність чинним мовним нормам, підкресліть помилки. Запишіть правильний варіант.

Морфологічна структура субальпійського і альпійського високогір'я північно-західної частини Чорногори, згідно ландшафтного трансекту через г. Петрос, представлена двома ландшафтними секторами, чотирьма висотними місцевостями і стріями. В межах сектору південно-західного навітряного макросхилу (тут і даліше наводяться скорочені назви секторів, висотних місцевостей та стрій). У висотній місцевості різко ввігнутого давньольодовиково-ерозійного субальпійського високогір'я одного і того ж сектору Г. Міллером виділено стрію крутосхилих карів в масивних невапнистих слюдистих пісковиках і пісковиковому фліші. У межах сектору північно-східного підвітряного макросхилу тієї ж північно-західної частини Чорногори Г. Міллер виділив висотну місцевість пенепленізованого альпійсько-субальпійського високогір'я, морфологічна структура якої сформована стрією крутих ступінчастих пригребневих схилів. В той же час висотна місцевість субальпійського високогір'я представлена стрією територіально роз'єднаної системи карів з дуже крутими, часто скелястими стінками... (А. Мельник).

VI. Творче завдання передбачає написання висловлення на одну із запропонованих тем.

Пропонуємо тематику минулорічних творчих робіт:

Тоді лише пізнається цінність часу, коли він втрачений (Г. Сковорода).

У чому сенс життя? Служити іншим і робити добро (Аристотель).

Безсмертя – не вічність у небі, а частина душі на землі (І. Савич).

Кількість балів за такий вид конкурсних завдань залежить від уміння не лише образно мислити, але й відтворювати думки, дотримуючись норм сучасної української літературної мови.

За підсумками I туру передбачено відзнаки учасникам у шести номінаціях:

- «Ерудит-лексикознавець»;
- «Майстер орфографії»;
- «Кращий знавець ділової документації»;
- «За ґрунтовність лінгвістичних знань»;
- «За оригінальність творчих розмислів»;
- «Вправний стиліст».

II тур – публічний виступ. Участь у цьому турі беруть усі студенти, які прибули на Олімпіаду. Варто пам'ятати, що основною умовою успішної промови є аргументоване спростування чи підтвердження істинності думки, заявленої в темі. Аргументів має бути не менше як 2 (приклади з власного досвіду, з художньої літератури (української чи зарубіжної), історії, мистецтва тощо).

Потрібно дотримуватися усталеної структури промови: вступ, основна частина, висновки, зважаючи на особливості їхнього компонування.

Успішність публічного виступу залежить також від рівня мовленнєвої компетентності учасника, оригінальності вступу, чіткості висновків.

Результати II туру будуть оголошені **29 квітня 2020 року о 12.30.**

За підсумками II туру передбачено відзнаки учасникам у номінації «Талановитий промовець».